Ramlo Gruppen - Redegjørelse ifm. åpenhetsloven for rapporteringsåret 2025

Om åpenhetsloven

Åpenhetsloven skal fremme virksomheter sin respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, samt sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Om oss, produkter, tjenester og markedet vi operer i

Om Ramlo Gruppen

Ramlo Gruppen er en tradisjonsrik og fremtidsrettet industrigruppe med hovedkontor på Heimdal i Trondheim. Siden etableringen i 1949 har vi utviklet oss til å bli en sentral aktør i Midt-Norge innen utvinning, foredling, transport og leveranse av sand, grus og pukk – råvarer som utgjør selve grunnlaget for bygg- og anleggsprosjekter i regionen.

Konsernet består av følgende selskaper:

- Ramlo Holding AS – morselskapet i konsernstrukturen

- Ramlo Sandtak AS – uttak, knusing, sikting og salg av sand, grus og pukk

- Ramlo P&G AS – videreforedling og leveranse av pukk og grusprodukter

- Ramlo Eiendom AS – eiendom, drift og forvaltning av konsernets eiendomsmasse

Gjennom disse selskapene dekker Ramlo Gruppen hele verdikjeden fra masseuttak til ferdig leveranse.
Ramlo Sandtak AS står for uttak, knusing og sikting av sand, grus og pukk. Råvarene hentes fra nøye utvalgte forekomster og bearbeides med moderne utstyr som sikrer stabile kvaliteter, lave utslipp og effektiv ressursutnyttelse.

Ramlo P&G AS håndterer videreforedling, salg og distribusjon av pukk og grusprodukter til entreprenører, kommuner og private kunder. Gjennom høy presisjon i logistikk, transport og leveranse sørger selskapet for at riktig produkt når riktig sted – til rett tid og i rett mengde.

Ramlo Eiendom AS forvalter og vedlikeholder konsernets eiendommer og anlegg, og legger gjennom profesjonell eiendomsforvaltning til rette for trygge, effektive og funksjonelle driftsforhold.

Til sammen utgjør dette en robust og helhetlig struktur for produksjon, leveranse og logistikk av masser til bygg- og anleggsbransjen. Vi kombinerer lokal forankring og over 70 års erfaring med moderne drift, teknologiske løsninger og et sterkt fokus på kvalitet, sikkerhet og miljø.

Vi arbeider målrettet for å redusere miljøpåvirkningene av vår virksomhet gjennom ansvarlig ressursforvaltning, energieffektive produksjonsprosesser og tiltak som ivaretar naturgrunnlaget for fremtidige generasjoner. HMS står sentralt i alt vi gjør – med fokus på trygge arbeidsforhold, opplæring og et godt arbeidsmiljø.

Ramlo Gruppen er stolte av å bidra til verdiskaping, utvikling og bærekraftige løsninger i Trøndelag – og til å levere ressursene som bygger samfunnet vårt, stein for stein.

Hvordan vi arbeider med Åpenhetsloven

Denne redegjørelsen gjelder for Ramlo Gruppen, som består av Ramlo Sandtak AS, Ramlo P&G AS og Ramlo Eiendom AS.
Det er Ramlo Sandtak AS som formelt er omfattet av åpenhetsloven, ettersom selskapet overstiger lovens terskelverdier for større virksomheter. Ramlo Gruppen som helhet er ikke direkte underlagt loven, men vi har likevel valgt å utarbeide en felles redegjørelse for alle selskaper i konsernet, ettersom vi drives etter de samme prinsippene for kvalitet, sikkerhet, ansvarlighet og bærekraft.

Ramlo Gruppen har integrert aktsomhetsvurderinger som en naturlig del av sin helhetlige tilnærming til ansvarlig forretningsdrift og bærekraftig virksomhetsstyring. Arbeidet gjennomføres i tråd med OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv, og omfatter både egen virksomhet, leverandører og øvrige forretningsforbindelser.

I samsvar med åpenhetslovens § 4 har vi identifisert og vurdert leverandører, samarbeidspartnere og tjenesteytere som står for gjentatte eller vesentlige leveranser til konsernet – definert som leveranser over kr 100 000 det siste året. Det gjennomføres også særskilte vurderinger av aktører i bransjer og regioner med kjent risiko for uverdige arbeidsforhold, mangelfull kontraktsoppfølging, svak HMS-praksis eller brudd på menneskerettigheter.

Gjennom våre aktsomhetsvurderinger søker vi å avdekke og håndtere både faktiske og potensielle negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vurderingene bygger på faktorer som geografisk beliggenhet, bransjespesifikke risikoforhold og typen varer og tjenester som leveres – særlig innen kjøp av maskiner, reservedeler, drivstoff, kjemikalier, transporttjenester og entreprenørarbeid ved drift av anlegg og eiendommer.

Vi legger stor vekt på at våre leverandører og samarbeidspartnere har gode systemer for etikk, sosial bærekraft og HMS-oppfølging, samt dokumenterte rutiner for oppfølging av eventuelle underleverandører. Arbeidet gjennomføres gjennom en kombinasjon av dokumentinnhenting, spørreundersøkelser, dialog og bruk av offentlig tilgjengelig informasjon.

Aktsomhetsvurderingene er forankret i konsernledelsen og utgjør en sentral del av vårt kontinuerlige arbeid for å fremme åpenhet, ansvarlighet og respekt for menneskerettigheter i all virksomhet og i hele leverandørkjeden.

Gjennom dette arbeidet ønsker Ramlo Gruppen å bidra til ansvarlige innkjøp, trygge arbeidsforhold og bærekraftig utvikling – i tråd med våre verdier og prinsipper for kvalitet, sikkerhet og samfunnsansvar.

Arbeidet med åpenhetsloven er grovt sett organisert i følgende arbeidsfaser:

Tilrettelegging

- Etablere omfang for arbeidet med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderingene
- Involvere deltakere i arbeidet med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger
- Identifisere og analysere interessenter til arbeidet med åpenhetsloven

Aktsomhetsvurderinger

- Forankre arbeidet med åpenhetsloven
- Forankre retningslinjer for ansvarlig næringsliv
- Kartlegge faktiske og mulige negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- Iverksette tiltak for faktiske forhold og vesentlig risiko
- Kontrollere og dokumentere effekt av tiltak
- Kommunisere med interessenter
- Gjenopprette og erstatte ved faktisk skade på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Redegjørelse

- Årlig redegjørelse av resultater fra aktsomhetsvurderingene (innen 30. Juni hvert år)

Svare på spørsmål

- Sikre at alle kan komme i kontakt med oss og stille spørsmål til oss om hvordan vi arbeider med åpenhetsloven og resultater fra våre aktsomhetsvurderinger

Denne prosedyren er basert på metodikk og digitale arbeidsflater fra Tavler AS.

Ramlo Gruppen sine retningslinjer for ansvarlig næringsliv

Ramlo Gruppen sine retningslinjer er forankret i styret og er implementert i bedriften.

Retningslinje	***Bruk av retningslinje***
Policy for ansvarlig næringsliv	Policy for ansvarlig næringsliv skal brukes internt i vår egen bedrift og også overfor våre leverandører og forbindelser, slik at vi alle jobber systematisk og i samme retning når det gjelder ivaretakelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Policy for ansvarlig næringsliv i bedriften er et integrert policy-dokument, som ivaretar alle tre fokusområder (menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og ytre miljø) for ansvarlig næringsliv.
Etiske retningslinjer	Etiske retningslinjer brukes internt i vår egen bedrift og også overfor våre leverandører og forbindelser, slik at vi alle er omfattet av de samme retningslinjene for etisk forretningsvirksomhet.
Krav til leverandører og forbindelser	Dette styrende dokumentet brukes som vedlegg til standardkontrakter med leverandører/forbindelser, slik at vi avtalefester hensyn til ansvarlig næringsliv i alle kontraktsinngåelser.

Resultat fra vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger

Ramlo Gruppen vurderer risiko for negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ut fra to dimensjoner – **sannsynlighet** og **konsekvens**.

	Sannsynlighet	**Konsekvens**
Lav	Risikoen vurderes som liten. Arbeidsområdet eller leverandøren har etablerte rutiner, dokumenterte systemer og høy grad av etterlevelse.	Eventuelle hendelser forventes å ha begrenset omfang og kan håndteres raskt uten alvorlige

	Det er lite sannsynlig at negative forhold oppstår.	følger for arbeidstakere, miljø eller virksomhet.
🟧 **Moderat**	Det foreligger enkelte risikofaktorer eller manglende dokumentasjon. Risikoen er håndterbar, men krever oppfølging og dialog for å forebygge uønskede forhold.	Konsekvenser kan ha merkbar betydning for arbeidstakere eller miljø, og krever tiltak for å redusere risiko og hindre gjentakelse.
🟥 **Høy**	Risikoen vurderes som vesentlig. Det mangler dokumenterte rutiner, eller bransjen/regionen har kjent høy risikoprofil.	Hendelser kan få alvorlige følger for helse, sikkerhet, miljø eller menneskerettigheter, og krever umiddelbare tiltak og tett oppfølging.

Vi har identifisert følgende risikoer og/eller faktiske hendelser med negativ påvirkning på ansvarlig næringsliv:

Risikoområde	Sannsynlighet	Konsekvens	Vurdering
Massetransport	🟢	🟠	Lav–moderat
Utstyr og maskiner	🟠	🟠	Moderat
Egne arbeidsoperasjoner	🟢	🟢	Lav

HMS hos leverandører av massetransporttjenester

Konsekvens 🟠, Sannsynlighet 🟢

Hva er vi usikre på?

Ramlo Gruppen benytter flere norske leverandører av massetransporttjenester som utfører oppdrag knyttet til flytting av jord, stein, grus og annet anleggsmateriale. Disse

samarbeidspartnerne er viktige for å sikre kapasitet og fremdrift i prosjektene, og består hovedsakelig av norske virksomheter med god kjennskap til lokale forhold, lover og forskrifter.

Transportbransjen er generelt kjent for å kunne ha utfordringer knyttet til arbeidsforhold, høyt arbeidspress og varierende etterlevelse av HMS-krav, særlig blant små og mellomstore transportvirksomheter og enkeltmannsforetak. I denne delen av leverandørkjeden kan det forekomme risiko for lange arbeidsdager, fysisk krevende arbeidsforhold, mangelfull opplæring, bruk av tunge kjøretøy og maskiner, samt ujevn oppfølging av innleid eller midlertidig arbeidskraft.

For å forebygge slike forhold stiller Ramlo Gruppen tydelige krav til transportleverandørenes systemer for sikker kjøring og drift. Det omfatter rutiner for planlegging av kjøreoppdrag, overholdelse av hviletid, vedlikehold av kjøretøy, lastsikring og sikker ferdsel på anleggsområder. Leverandørene skal kunne dokumentere etterlevelse av gjeldende regelverk for transport og HMS, inkludert internkontrollsystemer og opplæring av sjåfører.

Ramlo Gruppen fører jevnlig dialog og oppfølging av leverandører for å sikre forsvarlige arbeidsforhold, trygg transportutførelse og ansvarlig drift i hele verdikjeden. Målet er å bidra til en helhetlig sikkerhetskultur, der både egne ansatte og eksterne samarbeidspartnere følger de samme høye standardene for kvalitet og sikkerhet.

Hvorfor har risikoen fått denne vurderingen?

Sannsynligheten for negative forhold vurderes som lav, ettersom Ramlo Gruppen benytter norske transportleverandører og har tydelige rutiner for oppfølging av samarbeidspartnere innen massetransport. Det stilles krav til HMS, arbeidsforhold, lønn og sikkerhet, og det føres dialog med leverandørene for å sikre forsvarlige arbeidsvilkår og trygg drift. Samtidig anerkjennes den iboende risikoen som er kjent i transportbransjen, særlig blant små og mellomstore aktører og enkeltmannsforetak, der kapasitet til dokumentasjon, opplæring og systematisk HMS-arbeid kan være begrenset.

Konsekvensen vurderes som middels, ettersom eventuelle brudd på arbeidsvilkår, HMS-rutiner eller trafikksikkerhet kan få alvorlige følger for arbeidstakernes helse, sikkerhet og velferd. Risikoen anses likevel som håndterbar, gjennom Ramlo Gruppens etablerte krav til

dokumentasjon, oppfølging og kontinuerlig dialog med transportleverandører for å sikre ansvarlig og trygg drift i alle ledd.

Innkjøp av utstyr, deler og maskiner

Konsekvens 🟠, Sannsynlighet 🟠

Hva er vi usikre på?

Ramlo Gruppen kjøper inn utstyr, deler og maskiner fra etablerte grossister og detaljister i Norge, som igjen er tilknyttet internasjonale produsenter og forsyningskjeder. Disse verdikjedene strekker seg ofte fra utvinning av råmaterialer til ferdig produserte komponenter og maskiner, og omfatter en rekke underleverandører globalt.

I de tidlige leddene av produksjonen kan det forekomme risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og uverdige arbeidsforhold, særlig i forbindelse med utvinning og bearbeiding av metaller, plast og andre råvarer som benyttes i maskiner og tekniske komponenter. Dette gjelder blant annet materialer som stål, aluminium, kobber, gummi og litium, der produksjonen i enkelte land kan være forbundet med barnearbeid, tvangsarbeid, dårlige arbeidsforhold og betydelige miljøutfordringer.

Det er samtidig ofte lav sporbarhet i forsyningskjedene for maskiner, reservedeler og tekniske komponenter, noe som gjør det utfordrende å dokumentere arbeidsforhold og etiske standarder i produksjonsleddene. Enkelte mellomledd og importører kan også ha mangelfull åpenhet eller begrenset dokumentasjon på etikk, HMS og miljøstandarder.

Ramlo Gruppens leverandørkartlegging viser at mange av de største leverandørene i denne kategorien allerede har publisert redegjørelser etter åpenhetsloven og har etablerte systemer for ansvarlig innkjøp og bærekraft. Risikoen vurderes likevel som høyere hos mindre og mellomstore aktører, som kan mangle formaliserte rutiner for etisk handel, leverandøroppfølging og dokumentasjon i tråd med lovens krav.

Hvorfor har risikoen fått denne vurderingen?

Sannsynligheten for negative forhold vurderes som middels, ettersom alle Ramlo Gruppens leverandører i første ledd er norske, men deres forsyningskjeder strekker seg videre til internasjonale produsenter av maskiner, utstyr og komponenter. Selv om de fleste norske grossister og detaljister har etablerte rutiner for ansvarlig leverandørstyring, er det begrenset innsyn i produksjonsleddene utenfor Europa, hvor risikoen for brudd på menneskerettigheter og uverdige arbeidsforhold er høyere. Risikoen anses derfor som moderat, og primært knyttet til de tidlige leddene i verdikjeden samt til mindre leverandører med lavere grad av dokumentasjon og systematikk.

Konsekvensen vurderes også som middels, ettersom eventuelle brudd på menneskerettigheter, HMS-standarder eller miljøkrav i produksjonsleddene kan ha alvorlige følger for arbeidstakere og bidra til sosial og miljømessig skade. Risikoen vurderes likevel som håndterbar gjennom tydelige krav til dokumentasjon, oppfølging og samarbeid med leverandører som kan vise til etablerte systemer og sertifiseringer for ansvarlig innkjøp.

HMS i egne arbeidsoperasjoner

Konsekvens 🟠, Sannsynlighet 🟢

Hva er vi usikre på?

Ramlo Gruppen har et bredt spekter av arbeidsoperasjoner som omfatter anleggsdrift, masseuttak, maskindrift, vedlikehold, logistikk, administrasjon og eiendomsforvaltning. Arbeidet utføres i Norge under godt regulerte rammer og med etablerte rutiner for helse, miljø og sikkerhet.

De fleste ansatte arbeider innen maskin- og driftsrelaterte funksjoner, som betjening av anleggsmaskiner, drift og vedlikehold av produksjonsutstyr, samt oppfølging av logistikk og administrasjon. Ramlo Gruppen har et godt innarbeidet HMS-system som følges opp gjennom vernerunder, risikovurderinger, sikker jobb-analyser (SJA) og systematisk opplæring av ansatte.

Risikoen for brudd på menneskerettigheter eller uverdige arbeidsforhold vurderes som lav,

ettersom virksomheten drives i Norge, hvor arbeidsforholdene er godt regulert og oppfølgingen av helse, miljø og sikkerhet er tett. Samtidig er konsernet bevisst på enkelte risikoområder som krever kontinuerlig oppmerksomhet og forebygging:

Maskindrift og fysiske belastninger: Arbeid med anleggsmaskiner, utstyr og tunge løft innebærer risiko for slitasje, klemskader og muskel- og skjelettplager dersom ergonomi, løfteteknikk og sikkerhetsrutiner ikke følges.

Støv, støy og kjemikalieeksponering: Knuseverk og masseuttak medfører eksponering for støv og støy, samt håndtering av drivstoff, smøremidler og kjemikalier. Dette krever gode vernetiltak, bruk av personlig verneutstyr og effektiv ventilasjon.

Sikkerhet ved anleggsdrift og eiendomsforvaltning: Arbeid på eller i nærheten av driftsområder og byggeplasser innebærer risiko for ulykker dersom avsperring, skilting og adgangskontroll ikke er tilstrekkelig ivaretatt.

Psykososiale forhold og arbeidsbelastning: Varierende arbeidsmengde, fysisk krevende oppgaver og sesongtopper kan påvirke trivsel og arbeidsmiljø, og krever oppfølging og tilstedeværelse fra ledelsen.

Kontorarbeid og administrasjon: Stillestående arbeid og høy skjermbruk kan gi belastningsplager og stress dersom ergonomi og arbeidsbalanse ikke følges opp.

Ramlo Gruppen har et sterkt fokus på forebygging, trygghet og trivsel. Det arbeides systematisk med opplæring, avviksrapportering og forbedringstiltak som styrker både det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet.

Gjennom kontinuerlig forbedring, medarbeiderinvolvering og tydelig ledelsesforankring sikrer Ramlo Gruppen at alle arbeidsoperasjoner – fra masseuttak og maskindrift til administrasjon og eiendomsforvaltning – utføres på en trygg, forsvarlig og profesjonell måte, i tråd med gjeldende lover, forskrifter og interne retningslinjer.

Hvorfor har risikoen fått denne vurderingen?

Sannsynligheten for negative forhold vurderes som lav, ettersom Ramlo Gruppens egne arbeidsoperasjoner foregår i Norge under godt regulerte rammer og med etablerte systemer for helse, miljø og sikkerhet. Arbeidsforholdene er stabile, ansatte har trygge

ansettelsesvilkår, og det gjennomføres systematisk oppfølging av både fysisk og psykososialt arbeidsmiljø gjennom vernerunder, risikovurderinger, sikker jobb-analyser (SJA) og målrettet opplæring.

Konsekvensen vurderes også som lav, ettersom virksomheten har god kontroll på risikoforhold knyttet til maskindrift, masseuttak, vedlikehold, fysisk belastning og administrativt arbeid. Det er etablert rutiner for forebygging av skader, ergonomisk tilrettelegging og oppfølging av trivsel og arbeidsbelastning.

Eventuelle hendelser relatert til HMS eller arbeidsmiljø har normalt begrenset omfang og håndteres raskt gjennom etablerte prosedyrer og intern oppfølging. Risikoen anses dermed som lav og godt håndterbar, og Ramlo Gruppen arbeider kontinuerlig med å videreutvikle sitt systematiske HMS-arbeid for å sikre et trygt, helsefremmende og bærekraftig arbeidsmiljø i hele organisasjonen.

Tiltak for å håndtere risiko

- **Videreføre selskapets arbeid med HMS**

  Ramlo Gruppen vil videreføre og styrke arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS) i tråd med konsernets etablerte rutiner og praksis. Målet er å sikre kontinuerlig forbedring gjennom systematiske risikovurderinger, målrettet opplæring, jevnlige gjennomganger og strukturert internkontroll i alle deler av virksomheten. HMS-arbeidet gjennomføres innenfor de eksisterende systemene i selskapene, i samsvar med arbeidsmiljøloven og gjeldende HMS-regelverk.

  HMS skal være en integrert del av den daglige driften, uavhengig av arbeidssted, funksjon eller rolle – enten arbeidet foregår i anlegg, transport, maskindrift, eiendomsforvaltning eller administrasjon.

  Ramlo Gruppen er bevisst på at enkelte arbeidssituasjoner foregår utenfor faste driftsområder, som ved transportoppdrag, arbeid på eksterne anlegg eller administrative oppgaver utført utenfor kontoret. Slike situasjoner krever særlig oppmerksomhet og følges opp særskilt i henhold til konsernets etablerte HMS-rutiner, for å sikre trygge arbeidsforhold og et godt arbeidsmiljø for alle ansatte.

Den ønskede effekten av HMS-arbeidet i Ramlo Gruppen er å redusere sannsynligheten for uønskede hendelser i den daglige driften og bidra til et trygt, helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø. Et strukturert og forebyggende HMS-system skal bidra til høy tilstedeværelse, forebygge muskel- og skjelettplager og legge til rette for trygge og forsvarlige arbeidsforhold for alle ansatte – uavhengig av arbeidssted, funksjon eller rolle.

Ramlo Gruppen har som mål å styrke det psykososiale arbeidsmiljøet gjennom åpenhet, tydelig kommunikasjon, støtte fra ledelsen og forutsigbare rammer i arbeidshverdagen. HMS-arbeidet skal ikke bare oppfylle lovpålagte krav, men være en integrert del av konsernets arbeid med kvalitet, sikkerhet, profesjonalitet og kontinuerlig forbedring.

Fremover vil Ramlo Gruppen ha økt oppmerksomhet på ergonomi, psykososiale forhold og organisatoriske risikofaktorer, både i anleggs- og transportarbeid, maskindrift og administrasjon. Målet er å forebygge både fysiske og mentale belastninger, samtidig som man sikrer lavt sykefravær, høy trivsel og god helse blant alle ansatte i konsernet.

- **Gjennomføring av stikkprøver hos utvalgte leverandører**

  For enkelte leverandører med særskilt risiko eller der informasjonsgrunnlaget vurderes som utilstrekkelig, gjennomføres det stikkprøvebasert kontroll. Formålet er å verifisere og kvalitetssikre mottatt informasjon, samt avdekke eventuelle avvik eller svakheter i etterlevelsen av kravene.

  Stikkprøvene kan omfatte gjennomgang av tilleggsdokumentasjon, kontroll av hvordan rutiner faktisk følges opp i praksis, eller dialog med leverandøren om konkrete forhold.

  Denne kontrollaktiviteten bidrar til å styrke kvaliteten i den samlede risikovurderingen, og gir grunnlag for å identifisere behov for korrigerende tiltak eller forbedringer i leverandørens arbeid med menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og HMS.

- **Overvåking av tiltak hos våre største leverandører**

  For alle vesentlige leverandører gjennomføres det innledningsvis informasjonsinnhenting fra åpne og offentlig tilgjengelige kilder, inkludert selskapenes egne rapporter, bærekraftsrapporter, etiske retningslinjer, offentlige registre, tredjeparts vurderinger og annen relevant ekstern dokumentasjon. Denne innhentingen gir et første grunnlag for å vurdere hvordan leverandørene arbeider med ansvarlig

forretningspraksis, menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Videre foretas det regelmessige og systematiske gjennomganger av mottatt dokumentasjon fra de mest sentrale leverandørene. Dette omfatter blant annet leverandørenes egne aktsomhetsvurderinger, interne retningslinjer, HMS-systemer og øvrig policy- og styringsdokumentasjon. Gjennom dette arbeidet skapes det inngående innsikt i hvordan leverandørene identifiserer, forebygger og håndterer risiko for brudd på menneskerettigheter, arbeidsvilkår og helse, miljø og sikkerhet i egen virksomhet og videre i verdikjeden.

Denne kontinuerlige overvåkingen gir et bedre bilde av hvordan tiltak faktisk er implementert og etterleves i praksis, og gjør det mulig å identifisere eventuelle svakheter, avvik eller forbedringsbehov i leverandørenes arbeid med ansvarlig forretningsdrift.

- **Utsendelse av leverandørkrav**

  Det utarbeides og distribueres egne leverandørkrav som oversendes alle vesentlige leverandører hvor det er identifisert relevant risiko. Kravene beskriver tydelig våre forventninger knyttet til respekt for menneskerettigheter, ivaretakelse av anstendige arbeidsforhold og systematisk HMS-arbeid både i egen virksomhet og i eventuelle underleverandørledd.

  Gjennom skriftlig utsendelse av disse kravene etableres et felles rammeverk som danner grunnlag for videre samarbeid. Samtidig tydeliggjøres det at disse forholdene er en integrert del av kontraktsforholdet og vurderes løpende i oppfølgingen av leverandørforholdet. Kravene skal også bidra til at leverandørene gjennomgår egne rutiner, systemer og praksis for å sikre etterlevelse av kravene som stilles.

- **Utsendelse av spørreundersøkelse**

  For leverandører hvor det foreligger begrenset eller mangelfull dokumentasjon gjennom åpne kilder, leverandørens egne rapporteringer eller tidligere innhentet informasjon, gjennomføres det særskilte spørreundersøkelser. Formålet er å hente inn tilleggsinformasjon om hvordan leverandøren faktisk arbeider med anstendige arbeidsforhold, grunnleggende menneskerettigheter og HMS i praksis. Undersøkelsen dekker temaområder som arbeidstid, lønns- og kontraktsforhold, fagorganisering, likebehandling, opplæring, HMS-organisering og bruk av eventuelle underleverandører.

Informasjonen som mottas gjennom undersøkelsen gir et mer helhetlig beslutningsgrunnlag i situasjoner hvor øvrig dokumentasjon er begrenset. Resultatene benyttes aktivt i videre risikovurderinger, prioriteringer og oppfølgingsaktiviteter overfor den enkelte leverandør.

Varsler om faktiske og mulige brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i Ramlo Gruppen sine virksomheter

Vi oppfordrer ansatte og andre til å varsle om faktiske eller mulige brudd på anstendige arbeidsforhold og grunnleggende menneskerettigheter. Dersom du ønsker å varsle om mulige brudd, eller har andre spørsmål om arbeidet vårt med åpenhetsloven, kan du kontakte oss på: post@ramlo.no.

Vedtatt:

Dato		Signatur styret
[27.01.2026]		[Elektronisk signatur]

Signert redegjørelse kan fås ved å henvende seg på: post@ramlo.no.

